

неузгодженість між ними, виправить колізії, які виникають при застосуванні правових норм, а також дасть змогу виробленню чіткої системи законодавства про зовнішньоекономічну діяльність.

Підсумовуючи, слід відмітити, що в Україні зовнішньоекономічна діяльність має законодавче забезпечення, яке потребує якісного вдосконалення у контексті сучасних інтеграційних процесів України.

Список використаних джерел:
1. Юшина С.І. Сучасний стан та деякі колізії правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні / С.І. Юшина // Вісник господарського судочинства. - 2009. - № 1. - С. 34-38.
http://www.rusnauka.com/5_SWMN_2012/Economics/15_101303.doc.htm

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВАЛЮТНИХ БІРЖ В

Поліщук Наталія Володимирівна, студент навчально-наукового інституту

Жуковий керівник: кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Котурло О.О.*

Найважливішою умовою нормального функціонування відкритої ринкової економіки в будь-якій державі є побудова повноцінного валютного ринку та ефективної системи його регулювання. Система валютного регулювання в Україні почала формуватися ще в 1992 р., а з прийняттям Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19.02.1993 р. у нашій країні розпочався процес лібералізації валютного регулювання [3]. Це був перший етап становлення системи валютного регулювання в Україні.

У жовтні 1994 р. розпочався другий етап, на якому відбулася подальша лібералізація валютного ринку України [1]. Отже, в Україні залишився один законний курс, і це сприяло прогресивному розвитку валютного ринку країни. Ще одним важливим документом стала Постанова Правління НБУ «Про заходи щодо лібералізації валютного ринку України» від 16.05.1995 р.

На третьому етапі формування валютної системи, який розпочався з впровадження грошової реформи восени 1996 р., роль УМВБ як центру проведення валютних операцій продовжувала зростати. У березні 1999р. В Національний банк України припинив торгівлю іноземною валютою на УМВБ. У листопаді 2003р. відновлено торгівлю розрахунковими валютними ф'ючерсними контрактами, базовим активом яких став офіційний курс іноземних валют, що встановлювався НБУ, та крос-курси [1]. Отже, становлення та розвиток системи валютного регулювання в нашій країні були досить складними, і на сьогодні функціонування всієї системи в цілому та Української міжбанківської валютної біржі зокрема має суттєві недоліки, тому потребує серйозного реформування. Корисним на цьому шляху може стати зарубіжний досвід функціонування валютних бірж. У деяких країнах валютні біржі відіграють вирішальну роль у визначенні офіційних курсів іноземних валют до національної. Така система існує на Філіпінах, в Азербайджані, Грузії та Білорусі. Крім того, у світі спостерігається тенденція до об'єднання валютними біржами своїх торговельних майданчиків або електронних торговельних систем, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності та ліквідності національних ринків, а також скороченню операційних та інших витрат учасників фінансового ринку [2, с. 36-40]. Найвідоміші валютні біржі розташовані в Німеччині, Франції, Японії, країнах Бенілюксу та Скандинавії. На цих валютних біржах проводиться офіційна фіксація валютних курсів кілька разів протягом ділового дня; потім зафіксовані валютні курси публікуються в офіційних біржових бюлетенях. Однак ці курси використовуються банками й різними підприємствами лише як довідкові при підписанні контрактів, а на практиці майже всі угоди укладаються банками за власними встановленими поточними валютними курсами.

Проведений аналіз діяльності валютної біржі в Україні дав змогу виявити певні недоліки, виходячи з яких і з урахуванням зарубіжного досвіду, доцільно запропонувати такі напрями її реформування:

1. Прийняття спеціалізованого законодавства, яке регулювало б усі аспекти функціонування валютної біржі, оскільки на сьогодні ці питання регулюються виключно локальними нормативними актами й немає жодного подібного централізованого законодавчого документа, а чинні на сьогодні централізовані нормативно-правові акти лише частково регулюють це питання.

2. Надання на законодавчому рівні Українській міжбанківській валютній біржі більш вагомій ролі у встановленні офіційного курсу валют, що дуже важливо в кризові періоди та періоди фінансової нестабільності в країні. Важливість такого кроку пояснюється тим, що валютні інтервенції з боку національного банку, які виступають найбільш дієвим способом зміцнення національної валюти, дають найвищий ефект при проведенні їх саме через валютну біржу, оскільки на біржовому ринку сконцентрована велика кількість важливих учасників, які здійснюють операції з іноземною валютою в значних розмірах.

3. Відокремлення валютної секції зі складу універсальної Української міжбанківської валютної біржі і створення на її базі окремої спеціалізованої валютної біржі, оскільки на сьогодні спеціалізацією УМВБ є переважно торгівля на фондовому та товарному ринках, а це суперечить сутності й основному призначенню валютної біржі, тобто організації торгівлі саме валютою.

4. Комерціалізація валютної біржі в Україні.

Реалізація наведених вище заходів дасть можливість значною мірою підвищити ефективність функціонування валютної біржі в Україні та її роль у системі державного валютного регулювання.

Список використаних джерел:

1. Берлач А.І. Організаційно-правові основи біржової діяльності [Електронний ресурс] / А.І. Берлач, Н.А. Берлач, Ю.В. Діларіонов.

2. Економічна енциклопедія : у 3 - х т. / [за ред. С.В.Мочерного та ін.]-К.: Академія, 2000. - Т.1. - 864 с.

3. Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19.02.1993 р.

БІРЖОВА ТОРГІВЛЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ

Кравець Ярослава Ігорівна, студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Котирло О.О.*

Розвиток ринкової системи господарювання в Україні неможливий без таких інститутів обміну, як біржі. На сьогоднішній день в Україні зареєстровано майже 580 універсальних, фондових, товарно-сировинних і агропромислових бірж, що значно більше, ніж у США та інших країнах із розвинутою ринковою економікою. Однак кількісна перевага жодним чином не сприяла підвищенню ефективності їх діяльності. Ринок біржової торгівлі в Україні відособлює особливості української економіки і специфічний за формами створення, кількістю, територіальним розміщенням, характером функціонування, структурою реалізованих товарів.

Товарна біржа - це організований, постійно діючий ринок масових, стандартизованих, замінних товарів та товарних деривативів, на якому в умовах вільної конкуренції формуються ціни, здійснюється їх котирування, забезпечується деперсоніфікація й публічність торгу та зниження трансакційних витрат [1, с.22].

Як свідчить світовий досвід, біржі створюються тільки у великих ділових центрах. В Україні біржова діяльність здійснюється у всіх регіонах.

У 2012 році на біржах України було проведено майже 46 тис. торгів. Однак середній обсяг одного торгу не перевищує 500 тис. гривень. Проте така кількість біржових угод забезпечена штучно, шляхом реєстрації експортних